21
398056

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ

ΜΕΤΑ ΠΟΛΛΑΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΝ Η Ζ' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ;

Τό Καλλιτεχνικόν Ἐπιμελητήριον ἀπέστειλε ἔγγραφον πρός τό ὑπουργεῖον Παιδείας διά τοῦ ὁποίου γνωρίζει ὅτι διαφωνεῖ μέ τήν ἰδέαν, ὅπως πραγματοποιηθῇ ἡ Ζ' Πανελλήνιος Ἔκθεσις τόν προσεχῆ Ἰούνιον, καί παρατηρεῖ ὅτι εἶναι προτιμώτερον αὐτή νά μετατεθῇ διά τήν ἄνοιξιν τοῦ 1963. Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ ὑπουργός τῆς Παιδείας κ. Γρηγόριος Κασιμάτης, καταβάλλει προσπαθείας ὅπως ἡ Ἔκθεσις πραγματοποιηθῇ ὁπωσδήποτε τό 1962 καί προτείνει νά πραγματοποιηθῇ ἡ Ἔκθεσις τόν μῆνα Σεπτέμβριον, ἐφ' ὅσον ὁ χῶρος τῶν αἰθουσῶν τοῦ Ζαππείου θά εἶναι κατ' ἐκείνην τήν περίοδον ἐλεύθερος.

ΕΚΘΕΤΕΙ ΕΙΣ ΤΟ ΑΘΗΝΑΪΚΟΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ

Ὀρέστης Κανέλλης

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ

Μία ἀνάλυσις τοῦ ἔργου του ἀπό τήν κ. Ε. Βακαλό

Χθές τό βράδυ ἐδόθη εἰς τό Ἀθηναϊκόν Τεχνολογικόν Ἱνστιτούτον, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐγκαινίων τῆς ἐκθέσεως ἔργων τοῦ ζωγράφου κ. Ὀρέστη Κανέλλη διάλεξις τῆς κ. Ἑλένης Βακαλό, περί τῆς προσωπικότητος καί τοῦ ἔργου τοῦ καλλιτέχνου. Ἡ κ. Βακαλό εἶπε μεταξύ ἄλλων τά ἑξῆς:

Γιά νά πλησιάσωμε ἕνα ἔργο τέχνης συχνά χρειάζεται νά προηγηθῇ μιά ὡρισμένη τοποθέτησίς του καί μιά ὡρισμένη ἐνημέρωσίς μας. Ἡ σύγχρονη Τέχνη μετατοπίζοντας τό ἐνδιαφέρον της σέ καθαρῶς πλαστικά προβλήματα, ὡθώντας τήν περιοχή τῆς ἐκφράσεώς της σέ ἄλλα περισσότερο ἐξατομικευμένους, ἐσωτερικώτερους καί γι' αὐτό πιό κρυμμένους καί ἀδιαμόρφωτους χώρους, ἔφθασε σέ μιά διαφοροποίησι πού σήμερα ἀποτελεῖ ἕνα ἀπό τά κυριώτερα γνωρίσματά της. Λέγοντας διαφοροποίησι δέν ἐννοοῦμε μόνον τήν ἀπομάκρυνσί της ἀπό τούς κοινούς τόπους πού ἄλλοτε ἑνώνανε τόν καλλιτέχνη μέ τό κοινό ἀλλά ἀκόμη καί τίς εἰδικές διακλαδώσεις πρός τίς ὁποῖες προχώρησε διαφοροποιούμενη ὁλοένα στήν πορεία της καί πού καθορίζουν τελείως διάφορες τάσεις μέσα σ' αὐτόν τόν κοινό χῶρο πού ὀνομάζομε μοντέρνα Τέχνη.

Ἡ προσφορά ἑνός καλλιτέχνου, εἰς τήν ἐποχήν μας, δέν νοεῖται συνήθως σάν ἕνα «μεμονωμένο καί τελειωμένο ἀποτέλεσμα», ἀλλά κυρίως ὡς μία συμβολή, ὅσον ἀφορᾶ τήν πορείαν πρός μίαν λύσιν. Δέν ὑπάρχει διά τόν καλλιτέχνην «κοινός τόπος», ἐτόνισεν, ἀναφορικῶς μέ τό ξεκίνημά του, τά προβλήματα πού τόν ἀπασχολοῦν καί τόν προσανατολισμόν ἐν γένει πού ἐπιχειρεῖ, διά νά προχωρήσῃ καί νά καταλήξῃ εἰς κάτι συγκεκριμένον.

Μετά τάς ὡς ἄνω διευκρινίσεις περί τῆς Τέχνης ἐν γένει καί τοῦ ρόλου τοῦ καλλιτέχνου, ἡ κ. Βακαλό παρετήρησεν ὅτι ἡ περίπτωσις τοῦ Κανέλλη δέν εἶναι ἀπό ἐκείνες πού χρειάζονται εἰδική κατατόπισι γιά νά τίς πλησιάσῃ τό κοινό. Δέν τοποθετεῖ, ὁ Κανέλλης, τήν ἀρχή του στήν πλαστική συγκίνησι, ἀλλά στήν ἀνθρώπινη συγκίνησι πού εἶναι συχρόνως γιά τόν ζωγράφο καί πλαστική. Τό ἔργο του προϋποθέτει μιά πρώτην ὕλη ὡρισμένων συγκινήσεων πού ἔχει ζήσει· δέν εἶναι τό ἔργο κίνητρο γιά τήν ὁριστικοποίησι τῆς συγκινήσεως. Τά κοινά γιά ὅλους τούς ἀνθρώπους συναισθήματα, τόν ἔρωτα, τό ὄνειρο, τήν ἔκστασι, τήν ἠρεμία, τήν νοσταλγία, τήν μελαγχολία, δέν τά ἀποχωρίζει ἀπό τόν πλαστικό του κόσμο καί μέ τό ἔργο του ζητᾶ νά συνεννοηθῇ μέ τούς ἄλλους, νά μεταδώσῃ αὐτά τά ὡσισμένα αἰσθήματά του. Θά μποροῦσε ἐδῶ νά γίνῃ μιά παρεξήγησι: Νά θεωρηθῇ ὅτι τά περιγράφει. Δέν συμβαίνει κάτι τέτοιο. Μέ αὐτά τρέφει τήν πλαστική του συγκίνησι, μέ αὐτά ζητεῖ νά θρέψῃ καί τήν ἰδική μας συγκίνησι. Ὁ Κανέλλης ἔρχεται στήν Τέχνη βέβαιος ἤδη γιά τήν ζωή καί τόν ἄνθρωπο καί τήν ὕπαρξί τους.

Γενικά οἱ αἰσθήσεις του, πηγή καί ὄργανο τῆς ζωγραφικῆς του, αὐτῆς τῆς πλαστικῆς αἰσθήσεως ἴσα - ἴσα, τοῦ ἀπαγορεύουν νά τοποθετήσῃ τήν ἀρχή του στό ἀνύπαρκτο τοῦ χάους, στό ὁποῖον καλεῖται ὁ καλλιτέχνης νά δώσῃ ὕπαρξι. Δέν τό δέχεται οὔτε ἡ ἀλήθεια τῆς φύσεώς του, οὔτε ἡ λογική του. Νά, τά δύο στοιχεῖα τά ὁποῖα συνιστοῦν τό «δρᾶμα συνειδήσεως» πού ἀποτελεῖ τήν ἱστορία τοῦ ἔργου τοῦ Κανέλλη.

Ἀκολούθως ἡ κ. Βακαλό, ἀφοῦ ἀνεφέρθη εἰς τήν περίπτωσι τοῦ Ντεραίν, μέ τήν παρατήρησι ὅτι ὁ Κανέλλης εἰς ἕνα του στάδιον, ἠκολούθησε παράλληλον πορείαν μέ αὐτόν, παραδέχεται πώς εἶναι «παραστατικός» ζωγράφος, μέ τήν ἔννοια ὅτι ἡ παράστασις εἰς τό ἔργο του παίζει ὀργανικόν ρόλον εἰς τήν ἔκφρασιν, καί ὅτι ἡ ζωγραφική του «ζητεῖ μέσω τῶν πλαστικῶν ἀξιῶν νά συλλάβῃ καί νά ἀποδώσῃ τήν ποίησί της».

«Ἡ πορεία τῆς συνειδήσεώς του, κατέληξε, ἔχει αὐτό τό νόημα: Ὅτι μᾶς γνωρίζει τόν ἑαυτό μας. Κι' ὁ Κανέλλης μέ τό ἔργο του αὐτή τήν ἀρχή προτείνει, σάν γενικώτερο δίδαγμα. Ἡ κατάφασί του πρός τήν μορφή, ἐγκλείει τό νόημα τῆς καταφάσεώς του στόν ἄνθρωπο».

Δ. Α. ΒΑΡ.

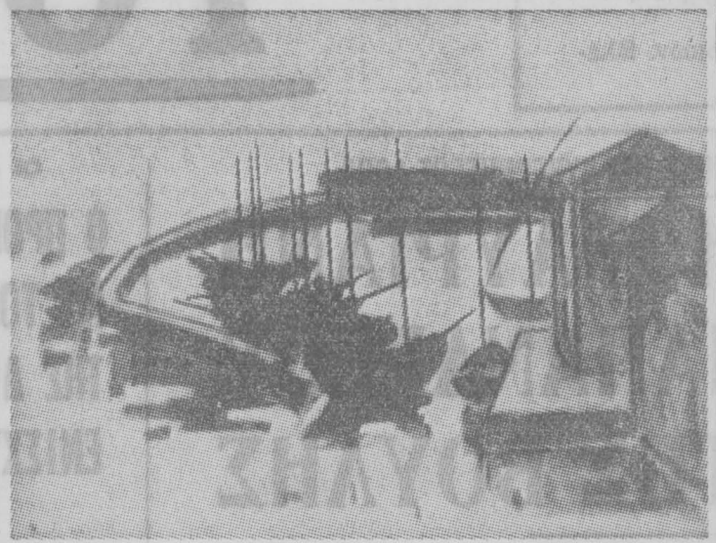

Ἕνα τοπίον, ἔργον τοῦ κ. Ὀρέστη Κανέλλη ἀπό ἐκεῖνα πού ἐκτίθενται εἰς τήν αἴθουσαν τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Τεχνολογικοῦ Ἱνστιτούτου

ΜΙΑ ΜΟΡΦΗ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Η

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΑΡΙΘ. 50

1 2 3 4 5 6 7 8 9

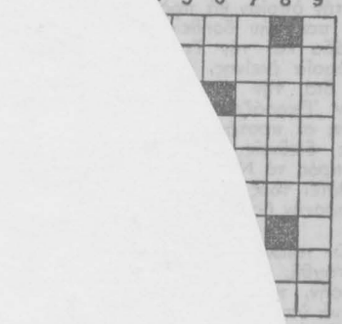

Διαλέξεις